

biototal group

 biototal | MEWAB

MEWAB

Olika typer av jordbrukskalk

- Kalk från gruva – CaCO_3
- Dolomit från gruva – $\text{CaMg}(\text{CO}_3)_2$ med 12 % Magnesium
- Restprodukt från kalkugn eller släckare – filterkalk eller släckrester
- Restprodukt från industri – papper, stål, socker – mesa, slagg, aska, sockerbrukskalk
- Viktigt för all jordbrukskalk – fraktion 0-3 mm (slagg under 0,5 mm)
- Viktigt för återvunnen kalk – gränsvärden för tungmetaller eller andra oönskade ämnen, tillgänglighet, spridbarhet, jämnhet
- **Viktigast för lantbrukaren – rätt kalk för behovet**
tex pH, Mg, fraktion, struktur, kalkvärde, pris, miljö? CO₂?

Kalkvärde - vad är det?

- Ett värde på hur bra växten tar upp och tillgodo gör sig kalk av olika sort efter 1 år respektive 5 år, dvs kort och lång sikt. Görs i labb efter standard enligt Erstad.
- Hur gör ni jämförelse mellan olika kalksorter?
  - CaO
  - Vattenhalt
  - Fraktion
  - Ursprung
  - Erfarenhet
  - Vet inte

CaO 54%
Kalkvärde 2/5

CaO 42%
Kalkvärde 42/42

Lite effekter av kalken

- Kalcium ger mindre sprickor i rötterna, vilket ger mindre skador där jordsvampar tar sig in till växten, tex klumprotsjuka på raps.
- Växterna blir tåligare mot stress, torka, mm.
- Fält där kornet växer dåligt men havren ok, eller att klöver/lucern "försvinner" år 2 och 3 i vallen är tecken på kalkbrist.
- Ger växten möjlighet att ta upp mer näring när pH blir högre, full tillgänglighet för de flesta näringsämnen 6,5-7,5 i pH.
- Bra pH ger mindre upptag av oönskade ämnen (tungmetaller och metaller).

Behov

- Grödvalet** - Den gröda som har mest behov alt. grödan som ger störst intäkt styr behov och tidpunkt
- Växtföljd** - När i växtföljden vill du högst/lägst pH?
- pH** - Ny forskning visar på att alla grödor gynnas av ett pH på 7 (potatis 6,5)
- Gamla rön 6,0 på lätt jord och 6,5 på lerjord behöver höjas
- Ca-AL** - över 250 mg/100 g (gäller för betor, raps, baljväxter, vall)
annars 100 mg/100g
- Mg-AL** - över 6 på lätt jord, över 10 på lerjord
- K/Mg-kvot** - Bör ligga på 2, dvs dubbelt med K mot Mg

Använder du all gödning du kör ut?

rätt pH

Kväve

100-115 %

Fosfor

100-105 %

fel pH

70-90 %

70-80 %

KÖR MED GPS - då kalkar man alltid på rätt ställe

Precisionskalkning

- Gör fältet jämnare för insatser
- Gör fältet jämnare att bruka
- Det bästa och billigaste sättet att jämna ut ditt fält
- En stor kostnad är när man får köra ut och göra samma åtgärd vid flera tillfällen på olika delar av fältet
- Våra spridare kan alla sprida med styrfil och vi gör också filer

Tänk på att det skillnad på styrfil och styrfil
Använd en styrfil som använder alla parametrar

Långliggande kalkförsök (30 år)

Höjt pH 0,5 enheter på 17 olika ställen i Sverige i övrigt samma insatser.
Siffrorna visar ökning i skörd för olika grödor.

- **Spannmål**   **+ 13%**
- **Vall**   **+ 16%**
- **Korn**   **+ 20%**

Gödning kan aldrig ersätta kalk och kalk kan aldrig ersätta gödning

Argument för kalkning

- Rätt pH är viktigt för all odling
- Kalkning gör att jorden är mer tålig mot regn och håller vatten bättre vid torra förhållanden
- Köp ett kalkvärde – effekten räknas
- Se helheten växtnäring – kalk – växtskydd
- Kompensera för surgörande kvävegödsel
- Lönsamt att kalka i tid – underhållskalka
- Precisionskalka – rätt giva där det behövs
- **Viktigast för lantbrukaren – rätt kalk för behovet**
tex pH, Mg, Ca-tal, fraktion, struktur, kalkvärde, EKO-kalk eller pris.

STRUKTURKALKNING

Klimat/väderförändringar

En bra dränering är viktig för att inte få vatten stående i fält eller för att kunna hålla vattnet bättre till växterna

Dräneringen kan förbättras med:

- Kalkfilterdiken, ökar vattengenomsläppligheten många ggr mot vanlig dränering)
- Strukturkalkning, förändrar strukturen i matjorden på leriga jordar

Både kalkfilterdike och strukturkalkning gör att fälten blir jämnare och torkar upp tidigare
Insatserna håller under många år och det går att söka Investerings- eller LOVA-stöd för åtgärderna

Var används strukturkalken?

- Framför allt till projekt som får LOVA-stöd
- På åkrar med lerhalt över 15% (20 % i vissa län)
- I samma område som mycket kalk och mesa produceras
- För kalkfilterdike är området större än vad kartan visar. Det är lerhalten för alven som man ska titta på.
- **I dagsläget går det bara att få LOVA-stöd för strukturkalk med aktiv CaO**

Strukturkalkning

Strukturkalk blandas väl med jord som har en lerhalt över 15 %.
Många LOVA-stöd kräver minst 20 %

- Försök visar 20 - 50 % mindre fosforläckage och upp till 15 % ökad skörd.
- Minskat dragmotstånd - lägre energiåtgång (7%)
- Större tidsfönster för bearbetning av jorden
- Snabbare upptorkning
- Mindre ytavrinning – längre tid för regnvattnet att nå vattendraget – mindre risk för översvämning.
- Stor miljövinst - renare vatten

Dräneringsvatten

Strukturkalkad

obehandlad

vatten i Kappelån

En jord med god struktur är den jord som betalar sig bäst att strukturkalka.

Åtgärden blir inte bättre än hur den utförts.

Man fastlägger det skick som du har på fältet när du lämnar det.

STRUKTURKALK

Vad är viktigt?

- Kalk med aktiv CaO – fri kalk
- Tillräcklig giva – minst 6 ton (8 ton)
- Lerhalt – lägst 15 % helst över 20 %
- God struktur
- Ordentlig inblandning - 15-20 cm
- Timing
- Tiden från spridning – inblandning
- Temperaturen i jorden – bättre vid högre temp – fungerar ej vid frost
- Inget regn – lagom fukt till torrt

Att tänka på!

- **Var lantbrukare – du vet bäst när din jord reder sig och med vilka redskap.**
- **Kör när du får bra struktur – annars avvakta eller kör nästa år - går bra efter alla grödor**
- **Se till att kalken blandar sig väl med leran – bättre att köra lite grundare och bra än djupare med sämre inblandning – kör igen, om det blir bättre med en körning till.**
- **Ev. körning innan för att få fältet till att torka jämnt — bättre för inblandningen**
- **Negativt med stora regn inom 3 dagar från inbrukningen är gjord.**
- **Ingen gödselspridning i samband med strukturkalkning. Gärna våren eller hösten innan.**
- **Ingen sådd inom 7-14 dagar från åtgärd (risk att bevara packning)**
- **Från inblandningstiden tar det ett par år innan strukturen är helt permanent (fastlåst)! Hantera jorden "snällt" under den tiden**

BILDER FRÅN TÅÅ GÅRD UTANFÖR NYKÖPING

Hela fältet är strukturkalkat med samma giva och nedbrukat med kultivator.

Skillnad: vid den blå pilen var det för fuktigt och vid den gröna pilen var det bra förhållanden.

Tidsskillnad vid de olika åtgärderna: ett par veckor.

Grön pil: strukturkalkat   Blå pil: okalkat

Harvat 2 gånger extra på okalkade delen

Samma fält på nästa bild

kalkat

21/03/2024

okalkat

Precisionskalkning av strukturkalk

- Lerhalt
- Mullhalt
- Upplevda förhållande (jävlighetskarta)
- Innan strukturkalkning - kalka upp till bra kalkvärde i marken

Grov giva för lerhalt

15-24 %	6 ton (8 ton?)
25-34%	7 ton
35-44%	8 ton
45-54%	9 ton
55 - upp %	10 ton och upp

+ - 30 % på givan vid bättre/sämre förhållanden

Vårt sortiment och vem som säljer

Mesakalk - Säljs av Lantmännen

Finns med Magnesium (4%), eller ren kalk.
Fraktion 0-0,1 mm.

Standardkalk - Säljs av Biototal/Mewab/ÅF (hemsida)

Finns med Magnesium (4% och 12 %) eller som ren kalk.
Fraktion 0-2 mm.

Strukturkalk G- Säljs av Biototal/Mewab/ÅF(hemsida)

Denna strukturkalk kommer från gruva och har en fast inblandning på 15% aktiv CaO.

Strukturkalk Å - säljs av Biototal/Mewab/ÅF(hemsida)

Denna strukturkalk är 80-100 % återvunnen.
Det finns minst 15% aktiv CaO, men kan vara högre.

